ประเภทของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ตอนที่ 2

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ Global Business รายสัปดาห์ ฉบับที่ 57 วันที่ 13-19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2552 หน้า A5

ความตอนที่แล้ว ได้ทิ้งท้ายเอาไว้เกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีหลากหลายประเภท คราวนี้มาดูประเภทที่ควรกล่าวถึงอีก คือ :

- **การคัดลอกซอฟท์แวร์โดยไม่ได้รับอนุญาต** (Software Piracy)

ซอฟท์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกเขียนขึ้นนั้นถือว่า เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้น เมื่อมีการคัดลอกซอฟท์แวร์โดยที่เจ้าของไม่ได้อนุญาต จึงเรียกว่า Software Piracy มีหลายกรณีที่เกิดขึ้น เช่น ซอฟท์แวร์ที่บริษัทได้เขียนขึ้น และถูกคัดลอกไปโดยพนักงานก็เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเช่นกัน ดังนั้น จึงมีการต่อต้านกันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสมาคมผู้จัดทำซอฟท์แวร์, สมาคมผู้พัฒนาซอฟท์แวร์ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม จึงไม่อนุญาตให้คนอื่นมาทำการคัดลอกซอฟท์แวร์ของตน การคัดลอกซอฟท์แวร์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายดังที่ทราบกันแล้ว เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้น จึงมีการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ขึ้นมา เช่น ความเห็นชอบในการคัดลอกซอฟท์แวร์ หรือที่เรียกกันว่า ***ข้อตกลงระหว่างผู้และผู้ขาย*** *(Site Licenses)* มีการกำหนดตกลงกันว่า ให้สามารถคัดลอกสำเนาได้กี่ชุด เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานให้กับพนักงานของพวกเขา หรือมีอีกหลายแนวทาง คือ **การอนุญาตให้คัดลอกได้แต่มีลิขสิทธิ์** (Shareware) หมายถึง อาจคัดลอกไปเพื่อการศึกษาหรือเรียนรู้ได้ แต่ไม่อนุญาตให้คัดลอกไปเพื่อทำการค้า เป็นต้น ส่วนอีกชนิดหนึ่งคือ **การอนุญาตให้คัดลอกได้ โดยไม่สงวนลิขสิทธิ์** (Public Domain Software) ลักษณะนี้เป็นซอฟท์แวร์ที่โปรแกรมเมอร์มือสมัครเล่น เขียนโปรแกรมขึ้นมาและอยากทดสอบความรู้ของตนเอง จึงอนุญาตให้คนอื่นคัดลอกได้ เพื่อแบ่งปันความรู้กัน หรือต้องการคำแนะนำจากลูกค้า

- **การไม่อนุญาตให้คัดลอกทรัพย์สินทางปัญญา** (Piracy of Intellectual Property) ไม่ใช่แต่เพียงซอฟท์แวร์คอมพิวเตอร์เท่านั้นที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ยังรวมไปถึงการคัดลอกสิ่งที่เป็นวัตถุประเภทอื่นๆ คือ เพลง, วีดิโอ, รูปภาพ, บทความ, หนังสือ หรือ การเขียนงานในลักษณะอื่นๆ อย่าง**กรณีของการพัฒนาเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เป็นได้ทั้งตัวรับและตัวส่งในเวลาเดียวกัน** (Peer-to-Peer : P2P) ขึ้นมาก็นับว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาเช่นกัน ลักษณะการทำงานของ P2P ก็จะเป็นซอฟท์แวร์ที่สามารถใช้แฟ้มข้อมูลร่วมกัน หรือการที่สามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลเสียงเพลงจากเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลไปยังเครื่องเล่นเอ็มพี3 (MP3) ได้โดยตรง ซึ่งผู้ใช้มีการใช้งานผ่านอินเตอร์เน็ต (Gary B. Shelly : 2008 : 559)

- **ไวรัสคอมพิวเตอร์และหนอน** (Computer Viruses and Worms) จัดเป็นภัยอันตรายอยู่ในประเภทของ

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์อย่างหนึ่ง ไวรัสคอมพิวเตอร์ เป็นการเขียนรหัสโปรแกรมขึ้นมา ไม่สามารถทำงานได้หากขาดการใส่โปรแกรมอื่นเข้าไป หรือเกิดขึ้นเมื่อการใช้คำสั่งคัดลอก เป็นต้น ส่วนตัวหนอน (Worm) เป็นรหัสที่เขียนขึ้นมาอย่างชัดเจน คือสามารถทำงานได้โดยไม่ต้องมีตัวช่วย แต่จะฝังตัวอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ และขยายแบ่งตัวเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ จนอาจทำให้แฟ้มข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายได้ในที่สุด เหมือนกับตัวหนอนที่กัดกินภายในของผลไม้ ทั้งไวรัสคอมพิวเตอร์ และตัวหนอน เมื่อติดเชื้อแล้วจะขยายไปยังผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์รายอื่นๆ ต่อไปเรื่อยๆ เมื่อมีการคัดลอกโปรแกรม จึงมีผู้พัฒนาโปรแกรมตรวจสอบและทำลายไวรัสและตัวหนอน (Antivirus Programs) ซึ่งสามารถตรวจสอบและทำลายไวรัสที่ติดมากับแผ่น หรือในฮาร์ดดิสก์ได้ เช่น Office Scan, RT Kill, NOD32 เป็นต้น

- **การหลอกลวงทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์** (e-Mail Hoaxes) ข้อความที่ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีทั้งเรื่องจริงและไม่จริง ลักษณะของ e-Mail Hoaxes เป็นลักษณะการกุข่าวขึ้นมา เช่น มีจดหมายฉบับหนึ่งส่งมาจากชายคนหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไนจีเรียบอกว่า เขาเป็นรัชทายาทของกษัตริย์ไนจีเรีย ประเทศของเขามีปัญหาทางการเมืองมาก คนในตระกูลของเขาถูกฆ่าตายเกือบหมดแล้ว เหลือเพียงเขาคนเดียว เขามีทรัพย์สินเงินทองมากมายหลายพันล้านดอลล่าสหรัฐ เขาขอร้องว่า ถ้าเราให้ความร่วมมือกับเขาคือให้เขาสามารถเดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ และให้บอกหมายเลขบัญชีธนาคารให้เขา เขาจะโอนเงินเข้าบัญชีให้ 35 % เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการหลอกลวงในลักษณะอื่นอีกเช่น การทำงานผ่านอินเตอร์เน็ต (Work at Home), การสะสมแต้มคลิกเพื่อแลกเงินสด, การหลอกให้เป็นสมาชิกและช่วยประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ให้กับตนเอง ที่กล่าวมานี้ บางคนอาจได้เงินจริงก็มี แต่จำนวนน้อยมาก เพราะต้องรู้กลวิธีเชิงลึก แต่คนที่เข้าใจเพียงผิวเผิน ทำการสะสมแต้มอยู่เป็นเดือนก็ยังไม่ได้เงิน เป็นต้น เว็บไซต์เหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นเว็บไซต์ของฝรั่ง แต่เว็บของไทยเองก็เริ่มมีมากขึ้นในระยะหลัง
- **การสอดแนมหรือจารบุรุษ** (Spyware) เป็นลักษณะของโปรแกรมที่หลอกล่อให้ผู้ใช้ซึ่งรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เข้าไปดาวน์โหลดข้อมูลและติดตั้งมันลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผู้ใช้ที่ดาวน์โหลดข้อมูลเป็นเหมือนเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่เป็นเจ้าของ ในขณะเดียวกันโปรแกรมนี้จะทำงานโดยอัตโนมัติ มีการสอดแนมเข้าไปล่วงรู้ข้อมูลส่วนตัว เปลี่ยนแปลงการตั้งค่าของโปรแกรมเว็บบราวเซอร์ และการสืบค้นหาข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ ลักษณะของ Spyware จะทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้ช้าลง และบางครั้งอาจก่อให้เกิดความรำคาญใจ ส่วนใหญ่เว็บเหล่านี้จะเห็นได้จากเว็บไซต์ลามก หรือเกมคอมพิวเตอร์ และอื่นๆ (สัญญา คล่องในวัย : 2547 : 60)
- **ข้อความไร้สาระหรือเมล์ขยะ** (Spam) เป็นลักษณะของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อต้องการให้ผู้อื่นช่วยโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้า หรือเว็บไซต์ธุรกิจของตน ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ใช้หลงไปกรอกข้อมูลรายละเอียดของตนเองลงไปเพื่อเป็นสมาชิก โดยความไม่รู้ หรือมีข้อเสนอในการแลกเปลี่ยนประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ของกันและกัน ในที่สุดจะมีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่งมาเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งผู้ที่ส่งมาจะไม่สนใจใยดีต่อผู้รับว่า จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบอย่างไร ส่งผลให้กล่องรับข้อความ (Mail Box) เต็มไปด้วยสแปมเป็นจำนวนหลายร้อยหลายพันฉบับต่อวัน ต้องมานั่ง ลบทิ้งข้อความจดหมายเหล่านั้นเป็นหลายๆ ชั่วโมงจึงจะหมด วิธีหลีกเลี่ยง Spam Mail คือ ต้องไปลบ หรือยกเลิกการเป็นสมาชิกในเว็บไซต์ที่เราเคยเข้าไปสมัครไว้ และอย่าพยายามให้ e-Mail Address ของเราไปปรากฏอยู่ในที่สาธารณะมากเกินไป เช่น ตามหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะเดี๋ยวจะมีจดหมายจากคนที่เราไม่รู้จักส่งกลับมามากมาย ส่วนใหญ่เป็นโฆษณาสินค้า และเรื่องไร้สาระต่างๆ
- **การเลือกซื้อสินค้าออนไลน์** (Online Shopping) การเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ หรือบนเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุด คือ อย่าหลงกลกรอกหมายเลขบัตรเครดิตของตนลงไปง่ายๆ เพราะบางเว็บไซต์เชื่อถือได้ และบางเว็บไซต์เชื่อถือไม่ได้ ต้องอ่านกฎระเบียบข้อตกลงในการซื้อสินค้าให้ดี โดยเฉพาะ

ภาษาอังกฤษต้องดี ถ้าภาษอังกฤษไม่ดี อาจทำให้เข้าใจความหมายคลาดเคลื่อนและจะเป็นอันตรายต่อตนเอง ตัวอย่างเว็บที่น่าเชื่อได้ เช่น www.amazon.com, www.ebay.com, www.walmart.com เป็นต้น.